

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Іранські мови в синхронії і діахронії

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва)

спеціалізація 035.067 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська
(назва)

освітній рівень перший (бакалаврський)
(бакалавр, магістр)

освітня програма Перська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова
(назва)

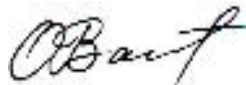
статус дисципліни вибіркова
(нормативна чи вибіркова)

Форма здобуття освіти денна
Навчальний рік 2022/2023
Семестри VII
Кількість кредитів ECTS 3
Мова навчання українська, перська
Форма підсумкового контролю залік

Розробник: викладач кафедри східної і слов'янської філології Поздняков К. О.

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «27» червня 2022 року

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 10 від «27» червня 2022 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)

(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс вибіркової дисципліни «Іранські мови в синхронії та діяхронії» розроблений для студентів четвертого року навчання (VII семестр). Необхідність викладання цієї дисципліни полягає в ознайомленні студентів із основами порівняльно-історичного мовознавства та загальними тенденціями у сучасній індоєвропейистиці. Метою курсу є: формування базового комплексу теоретичних знань з історичного лінгвістики, розвиток філологічної та мовознавчої компетенцій, формування у студентів навичок самостійної роботи з різними типами писемності та корпусами давньоіранських текстів.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) **3** кредити ЄКТС; **90** годин, у тому числі:

лекції	– <u>30 год.</u>
семінарські	– <u>0 год.</u>
практичні заняття	– <u>0 год.</u>
консультації	– <u>0 год.</u>
самостійна робота	– <u>60 год.</u>

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів «Перська мова» на I-III курсах навчання.

Знання теоретичних основ курсів «Історія перської мови», «Вступ до іранської філології», «Історія східних цивілізацій».

Володіння навичками лінгвістичного аналізу текстів різних функціональних стилів перської мови.

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.067 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	вибіркова дисципліна
назва дисципліни:	Іранські мови в синхронії та діяхронії
код дисципліни:	ВК 9.01
статус дисципліни:	вибіркова
курс:	IV
навчальний рік:	2022-2023
семестр:	VII

Мета. Курс вибіркової дисципліни «Іранські мови в синхронії та діяхронії» передбачає вивчення історію виникнення і розвитку перської мови, особливостей її формування, розгалуження та поширення; формування у студентів наукового уявлення про склад мови, про окремі одиниці мовної системи і закономірності їх функціонування в мові, а також про теоретичні основи наукових методів, що застосовуються в лінгвістиці; розвиток у студентів мовленнєвої культури.

Завдання: вибіркової дисципліни «Іранські мови в синхронії та діяхронії» передбачає забезпечення поглибленого вивчення етапів діяхронічного розвитку іранських мов, знайомство студентів із методологічним комплексом, який використовується у порівняльно-історичному мовознавстві. Значну увагу буде приділено історії дешифрування та інтерпретації текстів, написаних давньо та середньоіранськими мовами.

Зміст вибіркової дисципліни розрахований на один семестри, розкривається в одному модулі:

Модуль 1.:

- Змістовий модуль 1. Іранські мови в синхронії та діяхронії (кількість тем – 8).

Тривалість:

VII семестр: 3 кредити ЄКТС, 17 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання:

VII семестр: підсумковий модульний контроль – 1 модульна контрольна робота, підсумковий семестровий контроль – залік.

5. Завдання (навчальні цілі):

Основні завдання вибіркової дисципліни «Іранські мови в синхронії та діахронії» пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає транслявання інформації українською, перською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- **ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- **ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно;
- **ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою;
- **ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних цілях;
- **ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні;
- **ЗК 14.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

фахових компетентностей (ФК):

- **ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;
- **ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- **ФК 3.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
- **ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- **ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту;
- **ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- **ФК 10.** Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- **ФК 13.** Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.

предметних компетентностей:

- здатність визначати закономірності розвитку перської мови;
- здатність виділяти характерні риси кожного періоду розвитку перської мови (давній, середньоперський, сучасний);
- здатність аналізувати і аргументувати різні підходи та концепції щодо слова як основної одиниці мови, зв'язок між мовою і мисленням, словом і поняттям;
- здатність розуміти шляхи поповнення та розвитку словникового складу перської мови.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		

1. Знати:			
1.1.	Знати предмет, завдання, цілі та наукові методи дослідження порівняльно-історичного мовознавства, його розділів, теоретичного та практичного значення.	Лекційні заняття, самостійна робота.	Лекційні заняття, самостійна робота, МКР.
1.2.	Знати хронологію та періодизацію іранських мов.	Лекційні заняття, самостійна робота.	Лекційні заняття, самостійна робота, МКР.
1.3.	Знати основні типи давньоіранських мовних пам'яток.	Лекційні заняття, самостійна робота.	Лекційні заняття, самостійна робота, МКР.
1.4.	Знати основні літературні пам'ятки кожного з періодів літератури Ірану.	Лекційні заняття, самостійна робота.	Лекційні заняття, самостійна робота, МКР.
2. Вміти:			
2.1.	Вміти проводити лінгвістичний аналіз давньоперських текстів.	Лекційні заняття, самостійна робота.	Лекційні заняття, самостійна робота, МКР.
2.2.	Вміти працювати з науковими джерелами.	Лекційні заняття, самостійна робота.	Лекційні заняття, самостійна робота, МКР.
2.3.	Вміти працювати з першоджерелами мовою оригіналу.	Лекційні заняття, самостійна робота.	Лекційні заняття, самостійна робота, МКР.
2.4.	Вміти розрізняти до якого жанру та періоду належить певний твір.	Лекційні заняття, самостійна робота.	Лекційні заняття, самостійна робота, МКР.
3. Комунікація:			
3.	Володіти навичками ведення дискусій під час обговорення теоретичних питань з історії іранських мов.	Лекційні заняття, самостійна робота.	Лекційні заняття, самостійна робота, МКР.
4. Автономність та відповідальність:			
4.	Володіти навичками роботи як самостійно, так і роботи в команді.	Лекційні заняття, самостійна робота.	Лекційні заняття, самостійна робота, МКР.

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)									
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	3.	4.
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.					+	+	+		+	+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.					+		+			+
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.					+	+			+	+
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини.		+			+				+	
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	+			+						+
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	+	+	+	+	+		+	+		+
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+	+	+							+
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються (ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	+	+		+	+	+	+			+
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+		+	+	+	+	+		+	+
ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14. Використовувати перську і українську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+		+	+	+		+		+	+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	+		+	+	+		+		+	+
ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 20. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм перської мови на рівні B2, другої східної мови на рівні A2, західноєвропейської мови на рівні B2 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів (перший (бакалаврський) для вибіркової дисципліни «Іранські мови в синхронії та діахронії» має таку структуру:

№з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік. Передбачений вид навчальних занять – лише лекційні.	Модульна контрольна робота (МКР)	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: МКР;
- підсумкове оцінювання: залік;
- умови допуску до заліку: МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Дисципліни за вибором, інші навчальні дисципліни, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, оцінюються таким чином:

Вивчення вибіркової дисципліни «Іранські мови в синхронії та діахронії» завершується виконанням студентами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння студентами всього програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Кожне питання МКР може оцінюватися у 4-бальній шкалі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)); 0 балів неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня. Потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на коефіцієнт 20. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за інкалою ЄКТС:

90 – 100	– A	} Зараховано
82 – 89	– B	
75 – 81	– C	
66 – 74	– D	
60 – 65	– E	
59 балів і нижче	– FX	Не зараховано

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (максимум **100 балів за всю модульну контрольну роботу**).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з теоретичних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) з кожної теоретичної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними знань, навичок і вмій з усього навчального матеріалу, що входить до відповідного модуля навчальної дисципліни: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи. *Зміст, структура, критерії оцінювання, порядок, тривалість і форма проведення МКР*

визначаються і регламентуються засіданням кафедри східної і слов'янської філології.

Кількість варіантів пакету МКР має бути достатньою і охоплювати всі теми та ключові поняття змістових модулів навчальної дисципліни. Крім того, необхідно передбачити завдання різних рівнів складності: репродуктивні, продуктивні (творчі), інноваційні.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету у встановлений в Університеті період. На модульний контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки репродуктивного, продуктивного (творчого) та інноваційного рівнів володіння студентами навчальним матеріалом дисципліни.

Оцінювання МКР здійснюються відповідно до затверджених кафедрою критеріїв. Відповідність виконання завдань критеріям МКР зазначається викладачем на полях роботи. Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати.

Система оцінювання МКР з теоретичних дисциплін за вибором, інших навчальних дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття, регулюється Положенням про систему модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти).

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

8.2. Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – МКР.
2. Методи *проміжного* контролю – не передбачено.
3. *Модульна контрольна робота* – максимум 100 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст і структура МКР регламентується на засіданні кафедри.
4. Методи *підсумкового* контролю – залік.
5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за *дистанційною формою* навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін¹.

8.3. Шкала відповідності оцінок:

			Залік:	
Відмінно	A	90 – 100	}	ЗАРАХОВАНО
Добре	B	82 – 89		
	C	75 – 81		
Задовільно	D	66 – 74		
	E	60 – 65		
Незадовільно	FX	0 – 59	НЕ ЗАРАХОВАНО	

9. Програма вибіркової дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Семестр VII. Модуль 1.												

¹ <http://surl.li/exvmy>

Змістовий модуль 1. Іранські мови в синхронії та діахронії.												
Тема 1. Іранське порівняльно-історичне мовознавство. Предмет, зміст та завдання.	6	2				4						
Тема 2. Давньоперська та авестійська мови у синхронії.	14	6				8						
Тема 4. Давньоперський та авестійський алфавіти. Дешифрування, уточнення інтерпретації.	10	2				8						
Тема 4. Середньоперська мова.	12	4				8						
Тема 5. Пехлевійська та маніхейська писемні традиції.	12	4				8						
Тема 6. Согдійська та хорезмійська мови у синхронії.	12	4				8						
Тема 7. Сучасні східно-іранські мови.	12	4				8						
Тема 8. Сучасні західно-іранські мови.	10	2				8						
Разом за змістовий модуль 1	88	28				60						
МКР №1	2	2										
Усього годин	90	30				60						

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

Поздняков, К. О. (2020). Сучасні тенденції в історичній акцентології мов Близького сходу. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Філологічні науки.* 187, 214-220.

Поздняков, К. О. (2021). Діахронічний аспект давньоперського консонантизму. «*Ad orbem per linguas: До світу через мови.*» Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Київ.

Стельмах, М. Ю. (2012). Формування статусу перської мови в різних державних утвореннях: історія, сьогодення. *Мова і суспільство*, 3, 68-75.

Стельмах, М. Ю. (2013). *Історія перської мови: підручник.* Львів: МОНМС України, ЛНУ ім. І. Франка.

Abu Alqasemi, M. (2012). *Dastur-e tarixi-ye moxtasar-e zaban-e farsi.* Tehran: Markaz-e tahqiq-e va tous'e-ye 'olum-e ensani.

Klein, J. Brian, J., Fritz, M. (2017). *Handbook of Comparative and Historical Indo-European Linguistics.* Boston: De Gruyter Mouton.

Mahutiyan, Sh. (2014). *Dastur-e zaban-e farsi az didgah-e raddeshenasi.* Tehran: Nasher-e markazi.

Mashkuh Aldini, M. (2011). *Dastur-e zaban-e farsi. Vajegan va peyvandha-ye saxti.* Tehran: Markaz-e tahqiq-e va tous'e-ye 'olum-e ensani.

Oranski, Y. (2006). *Zabanha-ye irani.* Tehran: Entesharat-e Soxan.

Windfuhr, G. W. (2009). *The Iranian Languages.* New York: Routledge.

Додаткова:

Захлюпана, Н. М., Максимів, О. Й., Стельмах, М. Ю., Яремчук, І. В. (2013). Принципи укладання навчального українсько-перського словника. *Східний світ*, 1, 41-46. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/SkhS_2013_1_8

Кшановський, О. Ч. (2005). *Методичні рекомендації до проведення спеціалізованих семінарів за спеціальністю «Перська мова та література»* (Етапи проведення та правила оформлення результатів кваліфікаційного дослідження). Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка.

Кшановський, О. Ч. (2011). *Перська мова у функціонально-типологічному висвітленні.* Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.

Поздняков, К. О. (2020). Морфологічна система давньоперського іменника. *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 3, 218-224.

Поздняков, К. О. (2021). Дистрибуція складів у давньоперських іменних та дієслівних словоформах. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, серія: Філологія*. 50, 103-107.

Поздняков, К. О. (2021). Словотвір та система відмінювання давньоперського дієслова. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 248, 82-86.

Салімі, Хамід Реза, Храновський, В. А., Мазепова, О. В., Бочарнікова, А. М. (2006). *Українсько-перський словник*. Київ: Кондор.

Слинкин, М. М. (1999). *Очерк истории персидской литературы*. Симферополь: ТЭИ.

Трасковська, Г. С. (2014). *Звукообразна лексика перської мови*. (Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.13). НАН України, Ін-т сходознавства ім. А.Ю. Кримського. Київ.

Bachenheimer, A. (2019) *Old Persian: Dictionary, Glossary, Concordance*. Great Britain: Amazon.

Batani, M. (2014). *Tousif-e saxtaman-e dosturi-ye zaban-e farsi*. Tehran: Mo`sesse-ye entesharat-e Amir Kabir.

Bijanxan, M. (2013). *Nezam-e avai-ye zaban-e farsi*. Tehran: Markaz-e tahqiq-e va tous`e-ye `olum-e ensani.

Fazel, N. (2010). *New Persian Grammar Encyclopedia*. Available at: <http://www.Fazel.De/dastur> [In Persian].

Gilani, J. S. (2011). *Persian Language in Phonetic Alphabet: An Introductory Course For Foreigners*. Maryland: Babylonia Language & Translation Center, Incorporated.

Kent, R. (1950). *Old Persian: Grammar, Texts, Lexicon*. New Eaven: American Oriental Society.

Kombuziya, A. (1393). *Vajshenasi. Ruyekardhaye qaedeye bonyad*. Tehran: Markaze tahqiqate olume ensani.

Martinez, J., de Vaan, M. (2014). *Introduction to Avestan*. Leiden, Boston: Brill.

Modaresi, G. (1393). *Avashenasi: barrasiye elmiye goftar*. Tehran: Markaze tahqiqate olume ensani.

رضامراد صحرايي ... و ديگران. (۱۳۹۵). *ايران شناسی برای فارسی آموزان سطح میانی و فوق میانی*. تهران.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- Encyclopædia Iranica: <https://www.iranicaonline.org/>
- Fars News: <https://www.farsnews.ir/>
- IRIB New Agency: <https://www.iribnews.ir/>
- IRIB: <https://www.iribnews.ir/>
- Persian pronunciation dictionary: <https://forvo.com/languages/fa/>
- Бібліотека ІPI Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/node/422>
- Бібліотека Тегеранського університету: <https://library.ut.ac.ir/fa>
- Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info
- Електронний ресурс для пошуку теоретичних і практичних джерел з перської мови, іраністики, мовознавства тощо: <https://www.twirpx.com/>
- Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/CZo0kp9>
- Інституційний депозитарій: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/>
- Інформаційна агенція ІPI (IRNA): <https://www.irna.ir/>
- Іранській сервер обміну відео: <https://www.aparat.com/>
- Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <http://eastphil.knlu.edu.ua/>
- Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
- Офіційний сайт Посольства ІPI в Україні: <https://www.iranembassy.com.ua/>

- Перська мова: історія виникнення та розвитку: <https://youtu.be/C1KB7dS0998>
- Фейсбук-сторінка секції перської мови КНЛУ: <https://cutt.ly/wLWIM0x>
- Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/rZo169p>
- Фонд «Сааді»: популяризація перської мови, культури і літератури за межами Ірану: <https://saadifoundation.ir/fa>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

- 1) Центр перської мови і культури, ауд. 711 (47,1 кв. м.), навчальний корпус № 3.
  - Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна;
  - Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою;
  - Екран Grandview;
  - БФП Hp LasetJet Pro MFP M130nw;
  - Нетбук Acer N17W6 (1 шт.), Intel core i3, 4 Gb, Windows 10, Office 365 для ЗВО (безкоштовна ліцензія).
- 2) Бібліотечний фонд Центру перської мови і культури (1200 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).
- 3) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.